Een speciale Hoogmis werd bij wijze van inleiding daarvoor gezongen of gelezen, een groot beeld werd in processie rondgedragen en met ceremonieel gezegend, terwijl roode lampen, gewijde kaarsen en offers de plechtigheid voltooiden. Als protest tegen de nieuwigheid, heeft de predikant J. Dixon, 'curate' aan de Maria Magdalena kerk en Algemeen secretaris van de broederschap van het gezegend Sacrament, zijn ambt neergelegd.

Dit is een manier van protesteeren die den Ritualisten wel bevallen zal. Er zijn onder de jongere predikanten, geestelijken hadden wij haast geschreven, der Episcopaalsche kerk genoeg mannen, die de oorspronkelijk Protestantsche Episcopaalsche kerk verder op het Roomsche spoor willen leiden.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

VOLHARDING.

X.

Ge kunt u voorstellen hoe verblijd Heinrich was en hoe hij den Heere God dankte, die zijn weg aldus voorspoedig had gemaakt, en dat op zoo wonderlijke wijs. Immers, had zijn buurvrouw niet over hem geklaagd, dan zou de huiswaard er niet toe gekomen zijn over de bekwaamheden van zijn kostganger met de heeren te spreken. Nu kon onze jonkman een blijmoedigen brief naar huis schrijven, die even zoo werd beantwoord.

Ook de makelaar was recht in zijn schik dat hij zijn patroons een dienst had kunnen doen; al kreeg hij voor *dit* makelaarschap geen geld, 't zou toch wel een bate geven, meende hij. Zoo kon hij dan ook niet nalaten aan de juffrouw te vertellen wat er gebeurd was. Maar deze was minder blij en zei enkel: „'t Gaat dan maar makkelijk om een goede betrekking te krijgen. Is dat nu alleen om dat geraaskal; dit beduidt toch al heel weinig in de maatschappij dunkt mij."

De makelaar legde het niet uit, maar verblijdde de juffer met het bericht dat de Duitscher nu wel vertrekken zou, en de geluiden met hem. Zoo geschiedde ook. Heinrichs opvolger in zijn oude betrekking werd het ook op zijn kamer en zoo keerden vrede en stilte in het huis en tot de juffrouw weer.

* * *

De eerstvolgende weken waren voor den nieuwen bediende juist niet gemakkelijk.

De werkkring, waarin hij zich geplaatst zag was hem ten deele vreemd. 't Was hier een groot handelskantoor; hij had verscheiden personen onder zich, en veel was aan zijn zorgen toevertrouwd. Nu kon hij alle mogelijke inlichtingen vragen, maar blijkbaar verwachtten de heeren dat hij, als zeer knap, alles voorbeeldig zou uitvoeren. Dit nu kostte in 't eerst veel moeite, en menigmaal ging Heinrich met een vermoeid hoofd huiswaarts, om dan alleen op zijn kamer zich nog te oefenen, en zich zooveel mogelijk voor te bereiden voor den komenden dag.

Anderzijds was er veel dat hem tot dank stemde. Hij woonde nu beter dan ooit, had een goed inkomen en daarbij waren de patroons wel heel stipt en niet gemakkelijk, doch ook altijd redelijk en begrepen zij, dat „dwalen menschelijk is." In zijn nieuwen werkkring verwierf Schliemann zich, door zijn aangenaam en dienstvaardig karakter, meer dan één vriend en aller achting. Meermalen werd hij al spoedig genoodigd eens bij dezen of genen den avond door te brengen, of eens uit te gaan. Dergelijke uitnoodigingen sloeg hij echter in den regel af.

Want hij wilde zijn doel bereiken. Dit was allereerst veel talen te kennen, om zich gemakkelijk overal te kunnen bewegen, en tevens door zijn arbeid het noodige te kunnen verdienen. Later wilde hij dan trachten zooveel te krijgen, dat hij kon gaan reizen. En dan — ja, dan zou hij gaan naar Troje en het opgraven, en die hem uitgelachen hadden, zouden, wie weet hoe beschaamd staan.

Een tijd lang had Schliemann met ijver op zijn kantoor gewerkt, tot groote tevredenheid zijner patroons en tot zijn eigen voordeel, toen er een groote verandering plaats vond in zijn werkkring.

Op zekeren dag namelijk werd hij bij de heeren afzonderlijk genoodigd en de heer Schröder sprak:

„Mijnheer Schliemann, we zijn over uw werkzaamheden bij ons zeer tevreden, gelijk u reeds is gebleken, ook door de verhooging van uw inkomen. Toch gelooven we, dat u op andere wijs ons nog nuttiger kunt zijn. Ge voert hier de briefwisseling in drie talen. Dat kan zoo noodig ook een ander doen. Maar met wat wij nu van plan zijn, staat het anders.

„U verstaat, zoo als we weten, Russisch, en dezulken zijn hier heel zeldzaam. Nu zijn we van plan een agentschap van onze zaak te Petersburg op te richten. U begrijpt het overige. We zouden u als agent daar ginds willen aanstellen, daar uw kennis van de Russische taal natuurlijk een groot voordeel is. Over de voorwaarden zult u niet te klagen hebben. Mocht u 't echter beslist niet aanvaarden, dan blijft u toch bij ons, en zien we van het agentschap voorloopig af."

Ik behoef u niet te zeggen, vrienden, hoe verrast Heinrich was, toen dat voorstel tot hem kwam. Zoo zou hij dan een nieuwe gelegenheid hebben zijn met moeite verworven kennis goed te gebruiken. Hij dacht er over na, en zonder twijfel zal hij ook den Heere om licht en wijsheid hebben gevraagd. 't Werd hem duidelijk, dat hij het goede aanbod niet mocht afslaan. Te meer, toen de dokter hem zei dat hij, thans weer geheel hersteld, in Petersburg, al kan het er fel koud zijn, even gezond kon wezen als te Amsterdam en tevens wijl hij bedacht dat hij zijn patroons er mee van dienst was.

Kort daarop vertrok Schliemann over zee naar de Russische koopstad. 't Was een koude reis, want het was winter en de vaart naar Petersburg duurde toen langer dan nu. Behouden kwam hij er aan en toog welgemoed en op God vertrouwend aan het werk.

TWEE RAADSELS.

In Londen is een groote mooie brug, die de Londensche brug heet. Het is daar bijna heel den dag ongelooflijk druk van voertuigen en menschen.

Op die brug stond eens de dichter Byron, een wereldschgezind man. Een vriend kwam hem achterop en zei:

„Er is hier waarlijk geen gebrek aan gezelschap."

„Ik heb mij nooit meer alleen gevoeld, dan hier op deze brug," antwoordde Byron somber.

Een zendeling ging eens naar Groenland. Daar wonen zoo weinig menschen, dat men er dagen lang kan reizen, zonder man of vrouw aan te treffen. Slechts hier en daar zijn dorpen, heel kleine.

Toen de zendeling na jaren voor een poos terugkwam, vertelde hij hoe het land was, hoe eenzaam vele plaatsen, hoe weinig menschen men in vele streken aantrof. Toen vroeg iemand:

„Vondt ge die eenzaamheid dan niet akelig? Zijt ge niet bevreesd als ge zoo reist?"

„Neen," was het antwoord zeer blijmoedig, „want al is mij geen mensch nabij, toch ben ik nooit alleen."

HOOGENBIRK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)

Hooggeachte Redacteur!

In de *Heraut* van 3 Aug. acht X. A. het ongeoorloofd, dat afgevaardigden naar Utrecht zijn gegaan op kosten van de kerken.

Ik wil die kwestie niet uitmaken, maar gevoel behoefte aan de vraag of, indien X. A. gelijk heeft, het dan ook niet ongeoorloofd is, dat de kosten die de onderteekenaars van het Concept-Contract hebben gemaakt, *wel* op de kerken worden verhaald, gelijk werkelijk is geschied.

In het jongste verslag van de vergaderingen der Curatoren der Theol. school, blz. 8, deelt de geachte Penningmeester mee, „dat hij voor de conferenties in zake de vereeniging van de Theol. school en de Theol. Faculteit der V. U. aan reis- en verblijfkosten van H. H. Curatoren en Professoren minstens *f* 873.28½ heeft betaald."

Hier zag ik niet weinig vreemd over op, en deed ik mijzelven de vraag, gelijk ongetwijfeld velen met mij hebben gedaan, of nog zullen doen: Eilieve! wie gaf onze waarde penningmeester tot het betalen van die gelden het recht? Waren dan die broederen tot het confereeren voor die zaak *wel* door de Kerken benoemd?

Immers neen.

Daarom hopen wij van harte, dat dit punt op de Generale Synode ernstig besproken en in het reine gebracht worde.

Met de innige bede voor Sions heil, ook met het oog op deze zeer belangrijke Synode, heb ik de eer hoogachtend te zijn

Uw br. in Christus,
X. A. X.

ZENDING.

Volkskerken stichten of de enkelingen bewerken?

Of van mij verwacht zou kunnen worden een beslissing te geven, tusschen dit dilemma, is haast wel niet te denken. Van mij, die van eersten af op dat gebied aanleiding miste om theorieën met elkander te vergelijken of er proeven mede te nemen, en mij terstond in de noodzakelijkheid bevond om de aangeboden gelegenheid praktisch aan te grijpen, en op die wijze allengs meer tot praktikus ben gevormd geworden?

Toch heeft temidden van den vijftigjarigen arbeid zich ook wel een overtuiging bij mij gevormd ten opzichte van methode, deels door op te merken, op welke verschillende wijzen door anderen nabij of verre, naar het doel gestreefd werd. Dienvolgens acht ik mij wel gerechtigd, naar den drang mijns harten ten minste mijn gevoelen op dat punt bloot te leggen. Dat gevoelen behelst vooreerst, dat ik mij zeer wel kan neêrleggen bij het besluit, waartoe Dr. Van Goor komt in hetgene dit Blad van 29 April ll. uit ZEws. redeneering mededeelt.

Volkskerken te stichten, natuurlijk! (de Heer zelf beveelt alle *volken* tot Zijne discipelen te maken) dat *moet het* doel zijn. Zou er onder al de arbeiders op het Zendingveld, die aanvangen met een kleinen kring van geloovigen, wel één zijn die dat doel *niet* op het oog heeft? Maar aan te vangen met de massa, rijp en onrijp, tot een gemeente zamen te brengen (mijn Doopsgezinde overtuiging nu hier geheel buitengelaten), *kan* dat leiden tot het stichten van een Kerk, een deel van het Huis des Heeren, waar de Heere in wonen en regeeren kan? Men begint met een geheel onchristelijk denkbeeld over het Christen-zijn in te voeren, een denkbeeld dat terstond wortel maakt en alzoo onuitroeibaar wordt. Wat moet dat uitwerken op de gezindheid der leden van de alzoo gestichte Kerk? Rijp en onrijp zal het altijd blijven, zoolang er nog rijpen onder gevonden worden, afgetrokken en verflauwd door den invloed van de menigte. En wanneer die er niet meer zijn? Nog eens, het schijnchristendom, in den aanvang geijkt, wordt niet meer uitgeroeid!

Gansch anders is de gang van zaken bij het stichten van een gemeente van uitgelezenen, beproefde geloovigen, welke tot toonbeeld dient van wat een Christelijk Kerk moet zijn en alzóó zich allengs uitbreidt. Daar woont de Heere reeds van den aanvang af, en, houdt het geloof stand, daar is de zegen des Heeren gewis over den arbeid naar buiten onder het geheele volk.

Mij dunkt, indien niet gebrek aan theoretische ervaring mij bedriegt, is hiermede het pleit beslist.

P. JANSZ.

Pati, Mei 1902.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Oud-Beierland, P. J. de Bruin, te Ap=ldoorn. — Reitsum c. a., R. van Reenen, te Tzummarum. — Poortvliet, J. J. C. Voigt, te Raamsdonk. — De Krim, T. Wiersma, te Sleen.

AANGENOMEN: Roodeschool, G. Diemer, cand. te Schoonoord.

BEDANKT: Driesum, Heida, te De Leek. — Ezinge, S. van der Wal, te Minnertsga.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Made, H. C. Hiebendael, cand. te Elden. — Lutjegast, J. C. Haselager, cand. te Amsterdam. — Peperga, G. J. H. de Haas, cand. — Numansdorp, C. Touw, te Linschoten. — St. Jacobi Parochie, W. van Roggen, te Knollendam. — Warffum, C. Quack, te Deventer. — Zaltbommel, A. Stramrood, te Grootebroek.

AANGENOMEN: Herkingen, J. D. de Stoppelaar, cand. — Oterdum, T. Dijkstra, cand. — Frederiksoord, G. J. Mooi, cand. — Emst, G. van Rhijn, cand.

BEDANKT: Assen, J. A. Frins, te Epe. — Made, G. van Rhijn, cand. — Ter Aa. A. J. Westhoff, em. pred. O. Indië. — Zegveld, J. M. Ph. Schippers, te Huizen. — Goudriaan, J. C. Haselager, te Amsterdam.

Advertentiën.

Door Gods goedheid werd ons heden een welgeschapen *ZOON* geboren.

C. ZWAAN EN ECHTGENOOTE.

Djokjakarta, 1 Juli 1902.

Heden ontsliep zacht en kalm, in zijn Heer en Heiland, onze geliefde Broeder en Oom,

KASPER FREEKS HAMSTER,

in den gezegenden ouderdom van 87 jaar en 7 maanden.

De familie,
HAMSTER.

Oostvo. Polder, 4 Aug. 1902.

De Weduwe E. G. KRUYSWIJK—BARGER en hare kinderen, betuigen hunnen hartelijken dank voor de talrijke bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van hunnen geliefden Echtgenoot en Vader, den WelEerw. Heer PAULUS NICOLAAS KRUYSWIJK.

Antwerpen, Aug. 1902.

Psalm 103 vers 1.

Onzen innigen dank voor de talrijke bewijzen van belangstelling, ons dezer dagen bewezen bij de herdenking van ons **Zilveren Huwelijksfeest**.

T. BEVERLOO.
N. BEVERLOO—'T HART.

Arnhem, 7 Augustus 1902.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Kijkjes in onze Geschiedenis

Een leesboek voor school en huisgezin,

DOOR

N. HOFMEYR,

Leeraar aan het Staatsgymnasium te Pretoria.

17e duizend. — Prijs *f* 0.60.

Enige exemplaren van dit door Engeland in de Kaapkolonie verboden boekje zijn verkrijgbaar.

BOEKHANDEL
Amsterdam. VOORHEEN
Pretoria. **HÖVEKER & WORMSER.**

PIJPORGELS

voor kleine Kerken, steeds voorhanden aan de Orgelfabriek van de Firma

C. C. BENDER, te Leiden.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,

DAMRAK 60 en DAM 15–17.

Koopen en verkoopen **EFFECTEN** en vreemde **COUPONS.** Wisselen Gouden en Zilveren **MUNTEN** en vreemde **BANKNOTEN.** Sluiten **PROLONGATIËN** en **BELEENINGEN.** Nemen gelden à **DEPOSITO** tot dagelijks vast te stellen rentekoers.

Gereformeerd Gymnasium te Zetten.

Het **tweede Toelatings-Examen** zal D. V. worden gehouden op **Dinsdag 2 September.** Aangifte **vóór 20 Augustus** bij den Rector. De lessen zullen worden hervat op **Woensdag 3 September.**

De Rector,
Dr. W. H. KRAMER.

Verschenen:

Dr. A. KUYPER,

DE ENGELEN GODS,

een boek in royaal formaat van ± 300 bladzijden.

Prijs f 2.50 ingenaaid; f 3.25 in fraaien stempelband.

BOEKHANDEL
Amsterdam. VOORHEEN
Pretoria. **HÖVEKER & WORMSER.**

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.

Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 547 en 549.

Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:

Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE

Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

Voor een nieuw Kerkgebouw

te Schouwerzijl (Gron.)

Met hartelijken dank ontvangen van de Geref. Kerk te Heteren *f* 1.00; Oppenhuizen *f* 2.00; Hantum *f* 1.50; Wierum *f* 1.00; Gauw *f* 2.50; Hallum *f* 7.50; Bussum *f* 2.50; Bolnes *f* 1.00; uit Waddingsveen van Dr. H. B. *f* 2.50; P. R. *f* 2.50; B. J. v. Rh. *f* 1.00; Ds. H. B. *f* 3.00; uit Amsterdam van H. B. en Nic. B. *f* 5.00; uit Delft van Mej. C. M. *f* 1.00.

Zoo gaarne zagen wij nog voor 10 Sept a.s. toezending van giften of collecten. Wie helpt ons nog? Wie collecteerde of 't spoedig doet, zende ons s. v. p. zoo spoedig mogelijk. Met half September hebben wij 't noodig.

Namens den Kerkenraad
P. DE HAAN.

Schouwerzijl (Gron.) 6 Aug. 1902.

KERKORGEL.

TE KOOP een Kerkorgel met prachtig front, voor 4- à 500 personen. Te zien bij M. SPIERING, Voorstraat 386, *Dordrecht.*

Dezer dagen zag het licht:

Gods kinderen van Ur

DOOR

J. H. FERINGA.

MET TALRIJKE ILLUSTRATIËN VAN

CHR. KOPPENOL.

I. *Het land, dat Ik u wijzen zal;* II. *De stad van den Vredevorst;* III. *De gunsteling van Apepa;* IV. *Hebreërs in Egypte;* V. *De poort van Hebron;* VI. *De dienstbaarheid in Israël;* VII. *In dagen van strijd;* VIII. *Het nieuwe Jerusalem.*

Prijs *f* 4.75. In fraaien stempelband *f* 5.50.

BOEKHANDEL
Amsterdam. VOORHEEN
Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

School met den Bijbel te Epe.

Ter oprichting daarvan met hartelijken dank ontvangen: Van N. N. te Nijkerk (G.) *f* 4; van de B.B. A. ten Have te Hilversum *f* 1; A. van Loo te Oldebroek *f* 1 en H. Roskam te Barneveld *f* 2.50.

B.B. en Z.Z. gedenkt ons in liefde. De Kerkeraden, die dezer dagen onze circulaire ontvangen, gelieven ze te lezen en aan onze behoeften te gedenken. Dat geve de Heere!

Namens het Bestuur enz.,
J. J. BAJEMA, *Voorz.*

Epe, Aug. 1902.

BOEKHANDEL

VOORHEEN

HÖVEKER & WORMSER,

Kalverstraat 154, Amsterdam.

THEOLOGISCHE en WETENSCHAPPELIJKE BOEKHANDEL.

BELLETRIE, Fransch, Duitsch en Engelsch. — BAEDEKERS, TAUCHNITZ' editie. — Reislectuur. — Photographiën, enz.

WANDTEKSTEN.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,

Gevestigd te GRONINGEN.

Commissarissen: PROF. MR. D. P. D. FABIUS, J. H. DE WAAL MALEFIJT, A. W. SCHIPPERS, JHR. H. A. WTTEWAALL VAN STOETWEGEN, H. LUIKING, MR. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK.

Raad van Toezicht: J. BOUWES, JOHS. TERPSTRA, MR. H. VAN DER VEGTE.

Verstrekt geld op eerste Hypotheek, zonder vooruitbetaling van rente. Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven, koers 99½ pCt., in stukken van *f* 1000.—, *f* 500.—, *f* 100.— en *f* 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij hare Agenten en bij alle Commissionnairs en Makelaars in effecten. Inlichtingen worden verstrekt te *Amsterdam* door de H.H.: L. G. WEISZ & Co., Westermarkt 21 en E. J. RADIUS en H. J. DANE, Keizersgracht 207; te *Rotterdam* door den heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie:
M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

De Aanschouwing in het Onderwijs.

PAEDAGOGISCHE BIJDRAGE

VOOR DE

Scholen met den Bijbel,

DOOR

J. C. SIKKEL,

Dienaar des Woords te Amsterdam.

Prijs f 0.40.

BOEKHANDEL
Amsterdam. VOORHEEN
Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Homoeopathische Apotheek

van ALBERT SOMMER.

Amsterdam, Singel hoek Heiligenweg.

Speciaal middel tegen Asthma, nieuwe en beproefde uitvinding, voor geruimen tijd voldoende *f* 1.50.
Berolinum, afdoend middel bij likdoorns, per penseelflacon *f* 0.40.
Arnica-haarolie tegen het uitvallen van het haar *f* 0.65.
Hensels Tonicum, een limonade hiermede bereid verfrischt en versterkt, *f* 0.70.
Fucus Tinctuur bewerkt afname van vet zonder nadeelige gevolgen, *f* 2.—.
Nieuwe prijscourant 1902 met zeer verlaagde prijzen gratis en franco.

EXCELSIOR.

Geïllustreerd Tijdschrift voor Neerlands Volk

ONDER REDACTIE VAN

A. J. HOOGENBIRK en J. A. WORMSER.

Prijs per jaargang (12 nummers à 16 pagina's en 12 nummers à 8 pagina's) f 3.50.

INHOUD van het No. van 7 Juli 1902: Israëls eerste koning; De letterkundige waarde der Psalmen; Niet te veel; Het avontuur met een cobra; Troost; Vragenhuis.

BOEKHANDEL
Amsterdam. VOORHEEN
Pretoria. **HÖVEKER & WORMSER.**

UNIE-COLLECTE

Kootwijks Scholen.

Bij de a. s. **Unie-Collecte** verzoeken wij vriendelijk, aan de behoeften van de Scholen **te Kootwijk** te willen gedenken.

Het Bestuur:
Ds. J. H. HOUTZAGERS, *Voorzitter.*
A. DE VRIES, *Secretaris.*

Kootwijk, Juli 1902.

De ondergeteekenden, die de Kootwijksche Scholen zeer aanbevelen, verklaren zich bereid mede giften in ontvangst te nemen:

Dr. A. KUYPER, *'s Gravenhage.*
Ds. B. VAN SCHELVEN, *Amsterdam.*
Ds. H. W. VAN LOON, „
J. IJSEBRAND, „
Ds. HOEKSTRA, *Arnhem.*
Ds. G. VLUG, *Nijkerk.*

Boek- en Courantdrukkerij:
DE ROEVER KROBER & BAKELS,
Amsterdam.